

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

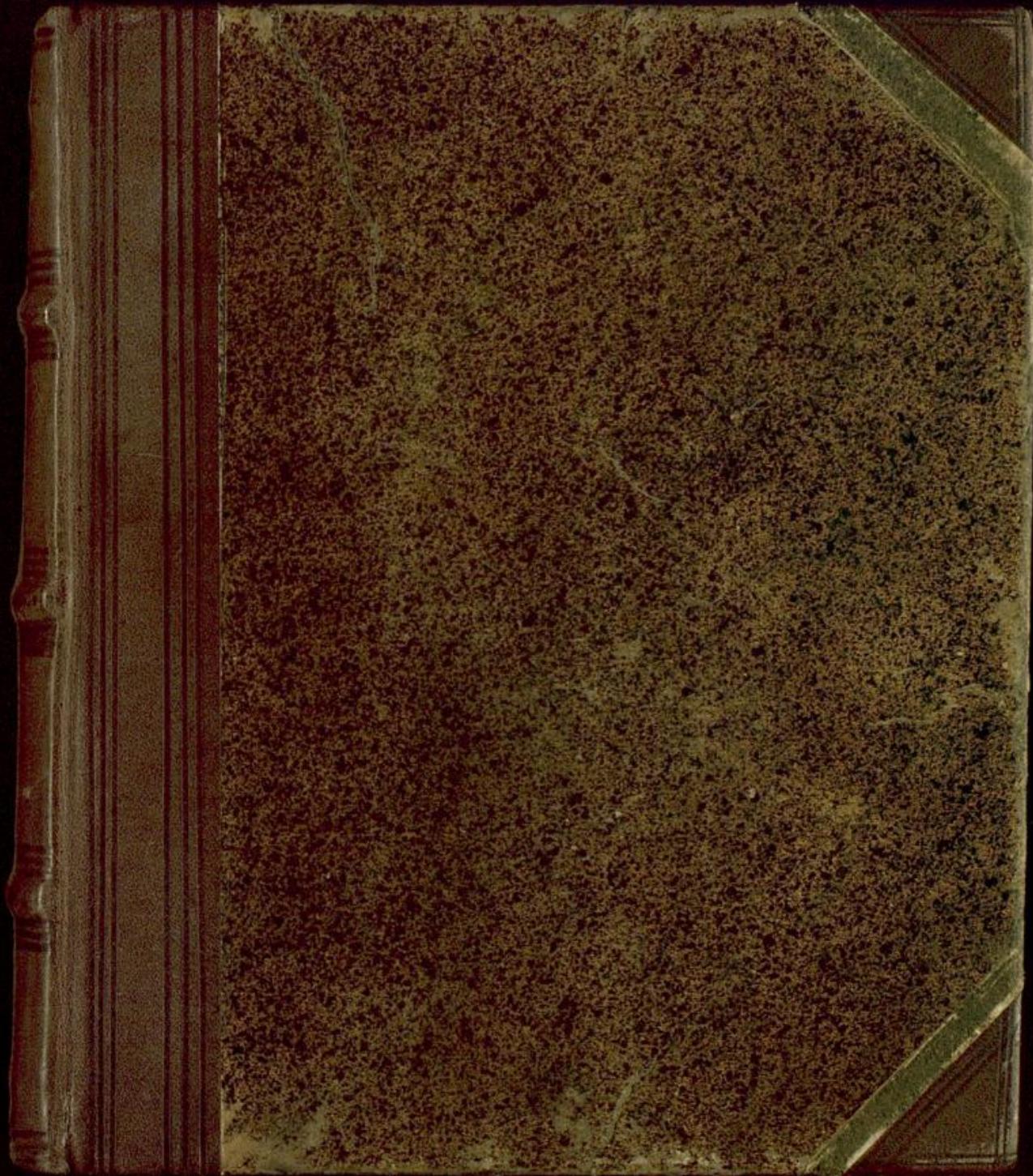
Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In natalitiam memoriam r. patris D. Martini Lutheri oratio,
qualenam animal sit Papa Romanus**

Cramer, Daniel

Witebergae, 1595

[urn:nbn:de:bsz:31-67794](#)

80A 8946 R

~~KSIFCARNIA~~

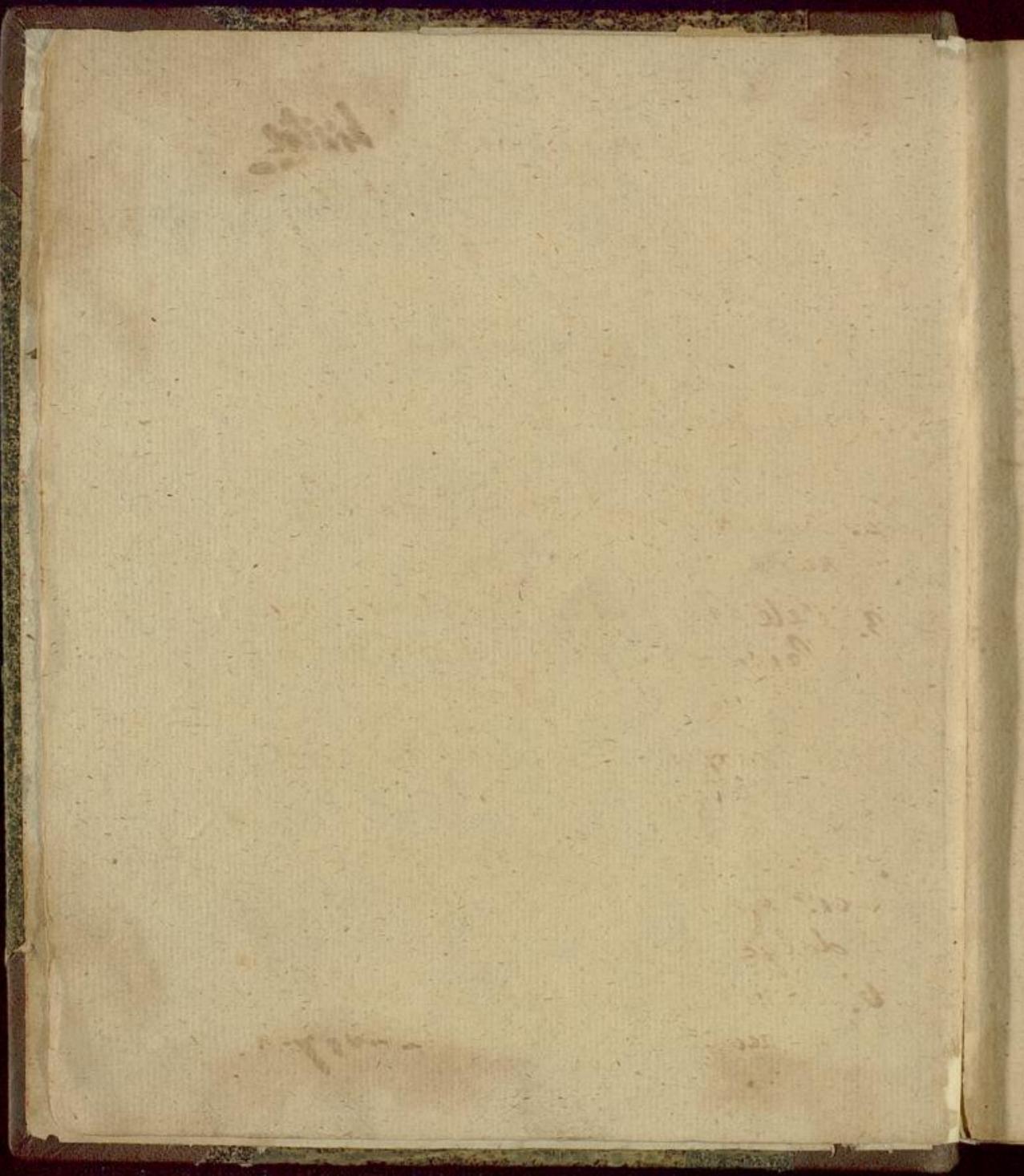
Rf
ST

QF. 39

71734

Theol. 535-

list.

Conspectus
Dissertationum ad histo-
riam Lutheri, refor-
macionis, A. C. et
Ecclesiae Luther.
spectantium.

1. M. I. A. W. de Lutheri o-
ratoria in omnibus
2. Daenawen Memoria Thos-
sae strandi Lutheri.
3. Valeutini Alberti; de virtute
reniora, Lutheri, Matthiae Fla-
cii et Iacobi Andreae.
4. Scharffii, loc. Lutherus re-
formator.
5. C. T. Rangouist editio Pontifi-
ciis Rom. Leonis X. literae in-
dulgentiarum.
6. Danielis Graueni in catalogo
memoriam Lutheri oratio, qua-

- lexam annual sit papa natus.
7. Ioh. Wencesl. Dens Lutherus
cum sole comparatus.
8. Professio Ursagius de Lypz,
Drechfels, Preußfels, d. Nabol
~~Luther~~ ^{propter intentionem adhaeret}
~~Erasmus~~ ^{den docto r & fatus p. n. Halysius apud} ~~in~~
9. Ioh. Ballhaus. Bernhold de Cha ^{doct. 1603}
racteribus pseudoprophetani
n. d. Martin. Lutheru[m] ministris
ouitur obat.
10. Laurentii Hiodmanni oratio
de praecipuis d[omi]ni beneficiis a
deo per VII. Saxonie Electores
et d. Martin. Lutherum et d.
Philipp. Melanchthonem in aca-
demica Wittenberg. collatis.
11. Ioh. Fr. Mayer, utrum B. lu-
therus philippo landgrauio
brigauiam concessent.

12. Joh. Andr. Danzij, pro la-
tore ex acriusua stylis re-
prehendo.
13. Paul. Iacobi Eckhardi Vindis-
cial d. Lutheri et d. Melanch-
thonis ad infamia pretiosa.
14. Martin. Lutheri aliquot noui-
na propria germanorum.
15. Niccol. Leicesteri oratio his-
nra de miseri, cariss et pru-
gresu C. A. et de vita ac
laboribus d. Mart. Lutheri, po-
streuae actatis Eliae.
16. Gottlob Wernsdorpii, Augustla-
nue confessionis historia.
17. Joh. Balthas. Bernholdi de fi-
dei formula cum praecipue A.
C. ruschia et ora.
18. Alc. Georg. Schwarzij de stylis
A. Conf.

19. Io. Christ. Grossi de Augusteana confessione Pauli dot.
Sci, medis Hohenfis cura gra-
ce redditia.

20. Io. Wilhelm. Hoepen, de auto-
nitate A. C.

21. M. Heus. Christ. Grelli de di-
uinae prouidentiae vestigie
in traditiae A. Conf. negotio.

22. Erasm. Barthol. Egerland
de Regulanis suum cui natus ait
coram A. C. prouidentia.

23. Andr. Westphali de ducu
monasteriorae pro studio servatae
A. C. et.

24. Acad. Franct. La misericordia se-
cularia in A. C.

25. Gerhardi Pizi, vindicta A. C.

26. Acad. Vindictae Lutheranae.

27. M. And. Dau. Carli de Religio-
ne Lutherana.

28. c. Tib. Rangoris, ecclésiarum
lutheranarum non schismatisca,
et.
29. Levensai lustrupis Anglia
planiuit modis lutheranizans.
30. crud. sub Heit. Gottfr. Mario
Gallia multe modis lutheran-
izans.
31. Joh. Ralphianni præcea refor-
mationis lutheranae tuba de
perpetuo clericalorum iobi-
tae. Additus est catalogus
doctorum et professorum theo-
logiae in academis Wittenber-
geni.

Friars.

VI.

IN NATALITIAM MEMORIAM
R. PATRIS D. MARTINI LUTHERI,

ORATIO,

QVALENAM ANI-
MAL SIT PAPA ROMA-
NVS, EIVSQUE DEVOTORII,

ex capite Nono Apoca.

Iypseos:

OPPOSITA

BELLARMINO, QVI EX
EODEM LOCO SCRIPTVRAE, QVALENAM
Animal sit Lutheranus, monstrose fingit.

Habita

à

DANIELE CRAMERO,

VVITEBERGÆ,

In Collegio Novo Die 18. Novembr. *n. Conf. Lutheran.*

p. 415.

Typis Zachariæ Lehmanni,

Anno M. D. XCV.

ak

6 am 80 A 8946 R

LIBRARY OF
THE CATHOLIC UNIVERSITY
OF AMERICA

Ernst von Pfeiffer
Von 1810 bis 1812

z ✓

MAGNIFICO ET STRENO

VIRO, DOMINO ACHATIO HÖHEN-
feldero, Domino in Esterheim, Alme & Peurbach in
Austria: Domino & Mecenati suo, ob Singularis Pieta-
tis celebritatem, Egregias Animi dotes, Doctrinæ,
amplissimarumq; Virtutum Admiratio-
nem, honorando:

D. D. D.

*ANTVS TVVS EST, Ma-
gnifice, & nobilissime Domine in Euangelium
Repurgatum zelus, quantum est Pontificio-
rum & Iesuitarum contra illud scelus, Quan-
tus tuus favor, tantus illorum liuor. Vnde quoq;
Euangelium hoc tibi dulcissimus est odor vitæ ad vitam, illis
odor mortis ad mortem acerbissimus, non ex suâ naturâ, sed
quod secundum Philosophos quicquid recipitur, ad modum re-
cipientis recipiatur. Illos ergo non moramur magnopere, sed Lu-
dicio DEI relinquentes, ad dulcissimum illum Euangelicum odo-
rem, quem tibi omnibusq; pījs præbet, nos conuertimur. Certe
fragrans ille tantopere est, ut non tantum totum cor ac pectus,
omnesq; vires Animi tui salubriter reficiat, sed et ad nos trans-
spiret, sentiaturq; nobis, te inde refeelum esse. De fragrantissi-
mâ fragrantissimi hujus Euangelici odoris famâ loquor, quæ per
hanc Academiam spirat late, quantis Tu Charismatibus sain-
berrimi odoris Euangelici, non imbutus, sed offusus, non riga-
tus, sed immersus sis. Præterquam enim quod domi Aulam fa-
miliamq; tuam omni seuerâ veræ pietatis moderatione gubernans,
infide & bonis operibus conseruando, hympidum DEI*

A 2

Verbum,

Verbum genuinum & Apostolicum Sacramentorum usum pro-
pagas, Idolatricas superstitiones ab Antichristo Romano multa
tifariam inducas respuis, præter, inquam, hæc omnia Filios
tuos ceu characterem & Nobilitatis, & pietatis & virtutum
tuarum in ijsdem vestigijs pedem figere desideras. Neq; desi-
deras tantum, sed & omnem curam paternam, sumptus & libera-
lissimos facis, ut in præcipuis Germanie repurgatae locis ita in-
stituantur, ut & in omni Philosophicarum disciplinarum gene-
re Disputando, fructum tantum ediderint, qui de Indole, de pro-
feclu, de futuris successibus & nupiis a certa præbeat, & spem
magnificam nobis deinceps faciat. Quod ergo de partio Iulo Poëo
& afferit, quod in Penatibus asportantibus pro felici omni,

— — summo de vertice visus

Fundere lumen apex, tactuq; innoxia molli

Lambere flamma comas, & circum tempora pasci
d ego rectè de Indole & Generositate filiorum tuorum, quæ ceu
flamula clare passim elucet & conspicuendam se præbet, dicere
valeo. Nec fieri potest aliter, nam alio exclamante:

Φεῦ φεῦ πά φωνα παρέσσειν εἴης από

Οὐλεὶς οὐδὲ φέρονται αξίωμαν

Papæ, genus trahere à parente nobili

Quantam vim, calcar, atq; dignitatem habet.

Nec curæ igitur, nec labori, nec liberalitati parcis, quin
ut Pater magnifice conatibus tuorum filiorum indulgeas. Quo-
bus addis singulare studium, in commentandis & promouendis
Alumnis alijs, à quibus s̄p̄es est, quod olim Prædicationi Eu-
angelicæ incremento esse, Ecclesiam juuare, defendere & pro-
pagare posse videantur. Sicut tales etiam in oculis Academie
nostræ sunt & versantur. Ut taceam quantâ munificentia,
officio

officiositate & Christiani hospitabilitate excipere celebreris
omnes eos, qui ex Egyptiac seruitute Ecclesiastici Pharaon
nis Romani, liberati in Eremum sine omni humanorum auxilio
rum subsidio conjiciuntur. Hos suscipis, hos fones, hos confir
mas, & si quæ stipulae adhuc residua, urise & extirpas peni
tus, cum tibi ad unguē notæ sint Bellarmini Strophe & Sophis
mata, quibus veritatem opprimere, vulnera Papatus sanare, &
falsis dogmatibus fucum illinire mirificé tentat, sed frustra.
Ut nihil dicam de amore tuo erga Omnes piè literatos, quos fa
miliariter excipis & benigne habes semper: Sicut hoc nomine,
Georgium Calaminum apud vos Poëtam doctissimum honoris
ergo numinare possem inter cæteros, si tibi me præcone opus
esset. Sed hæc tua laudabilia in DEI Ecclesiam facta,
apud nos, omnesq; Pios nostrorum Cœtum, sunt in oculis,
in ore, in auribus. Unde etiam tota vestra Provincia AV
STRIA, sicut secunda est fundo, sic etiam Euangely frus
tibus est fertilissima, ut sicut Paulus de Corinthis, sic gratias
merito DEO agamus pro vobis super gratia DEI, que da
ta est vobis in Christo IESU, quia in omnibus diuites facti
estis in illo, in omni verbo & in omni scientia, sicut testimoni
um Christi confirmatum est in vobis, ita ut nihil vobis desit in
ulla gratia. Cor. i. Licet interim quoq; haud negem, non deesse
Provincie vestre Pseudoapostolos, sicut nec illi Corinthis deo
fuerunt, ipso Paulo, circa 19, Claudi annum, anno Christi
51, ibidem docente. Fuerunt enim qui crimina aduersus Paulum
sparserunt, quod secundum carnem amitteret, esset contentio
sus, terribiles, graues & fortes mitteret Epistolas, sermonem
quus contemptibilem, abjectum & vilem esse 2. Cor. 10. Sic non

desunt vobis Pseu lo apostoli Iesuitæ, qui crimina aduersus Lutherū & Lutheranos spargunt, quod secundum carnē ambulent, sint nescio quæ regnorum Catharmata sint contentiosi, turbente pacem publicam, libros scribant graues, Papam injuste Antichristum proclament, sint in locū asinī, homines viles, abjecti. Sed quid hoc noui si ipsi Paulo ad Rythmum eodem modo exquisitissimè hæc omnia usu venerunt nostra igitur etiā erit Pauli Apologia, quod videlicet ejusmodi Pseudo apostoli sint operarij subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi, cùm etiam ipse Satanus transfiguret se in Angelum lucis, ut magnum non sit, si ministri ejus transigurentur, velut ministri justicie, quorum finis erit secundum opera ipsorum 2. Cor. 11. In quam sententiam cùm & pedibus & manibus tua Generositas eat, & mea oratio stet fixa, non dubito quin Tua G. libenter passura sit, hanc O-pellam sub felicibus Höbenfelderorum auspicijs editam extare, & Tuæ G. laudes in multorum conuersionem & confirmationem spargere & propagare, quod dum luceat lux vestra coram hominibus, videant bona vestra in Euangelium D E I opera, glorificetur pater noster Cœlestis, qui te, totamq; tuam prolem & familiam illustrem in multis perennitates in agnitu hac luce conseruet. Valeat T. G. & viuat. Dabantur Vitebergæ, instantे Anno Nono 1595. qui ut tibi omnibusq; Pijs feliciter inchoetur, felicius præterlabatur, felicissimè finiatur, precor precor qz.

T. G.

Obs.

M. Daniel Cramerus Philosophiæ
Aristot Professor Extr.

RECTOR

R E C T O R A C A D E M I A E
F V I T E B E R G E N S I S S A L O M O N G E S N E R V S
S. S. *Theologia Doctor &*
Professor.

Ctavam à vigiliâ Divi Martini proxi-
mè elapsa, in quâ ante annos cen-
tum undecim Magnus ille Vir Dei,
D. MARTINUS LUTHERUS edi-
tus est in hanc lucem, celebratus
est Clariss: Vir, M. Daniel Crame-
rus, oratione publicâ. In quâ ex sacro Apocalypſeo
libro; quo nostrorum seculorum calamitates in Ec-
clesia IESU CHRISTI portendi, nullum est dubi-
um; educet, quo Pontifex Romanus cum suis satel-
litibus loco nobis sint habendi. Quorū *πειστωταρχας*
facilè concipiet is, qui quæ in Nono capite de Puteo
Abyssi & Locustis ex eodem emergentibus dicuntur,
ponderosius aliquanto pensitaverit. Cujus non ne-
scij Pontificij, quod ex Bellarmini præconio palam
est, ut hanc notam declinet, textum hunc in nos Lu-
theranos nostrasque Ecclesiæ Evangelicas miserè
deterquent, idq; quam futilibus imò nullis ratiun-
culis, demonstrabit ille sua hac Oratione, cum quam
validissimis ex fundamentis hic Textus rectius illis
competat, dicendo persequetur. Quod pius illi-
us Viri institutum, cum revocet nobis in memo-
riam, admirandam Dei in nos bonitatem, & pater-
nam

wam liberationem, quā nos ex servitute Ægyptiacā
hujus Regni Pontificij, stupendo successu, per cla-
ram Evangelij prædicationem, eduxit, & has locu-
stas ab agris harum Ecclesiæ afflatu spiritus sui
abegit, Omnes & singulos Academiæ nostræ Patres
& Cives invitatos volumus, ut ad diem crastinum
horâ Nonâ, in Collegio Novo, ubi hæc solennis
Concio habebitur, interesse dignentur, & suæ præ-
sentia luce declarent, quo erga Repurgatam à
D. LUTHERO doctrinam sint animo: & ut hinc
ansam capiant, Deo pro immenso hoc beneficio
gratias agendi, ne nos quoque cum Israëlitis, ingra-
titudinis pœnam, quam quoties Liberationis suæ ex
Ægypto aliorumque sibi à Deo præstitorum benefi-
ciorum immemores fuerunt, incurrerunt, incurra-
mus. P P. VVitebergæ 15. Cal. Decemb. Anno
Salutis 1594.

ORATIO.

ICVM VESTRIS MEA, PATRES
conscripti, Quirites nobilissimi, & literatis-
simi, vota valuerint, non foret amplius ut in
ceteris sacrarum paginarum libris, sic nec in
mysticis Apocalypseos sacrae folijs, quod non
omnibus modis explicatum, omnibus volvulis extricatum,
omnibus numeris expeditum nostris manibus datum fuie-
set. De magno illo viro DE IU LV TH ER O loquor, en- Lutherus
jus nativitatis memoriam hodie celebramus, quem ni no- natus Anno
stro seculo iniquiora aliquantò ante tempus abstulissent fa- C. 1483, vii,
gilia Mar- tini.
ta, immò vero, ni dum in vivis fuit, tantis conflictuum con-
tra regnum Antichristi Romani tempestatibus jactatus
fuisse, quis esset, qui in solo libro Iohannis Apocalyptico,
vel tantillum desideraret? Praterquam enim quod tota
totius mundi machina, regum sceptrorum, principum sedes,
ad magnum & divinum hujus Herois Spiritum contremue-
runt, tonante nimis ex illius ore Spiritu & λόγῳ DE IU
Latris infraicto, satis superquod in his mysterijs posset per
primam suam in hunc librum οὐαὶ φίαις comprobavit,
ut hodie si quid in hac libro videamus, id non nostris, sed
Divi LV TH ER I oculis videmus, cognoscamus, intell- Vitula LV
theri.
gamus, & omnes nos, nos omnes vitula LV TH ER I
aremus.

Sed ab his utilibus ad alia magis Necessaria abri-
puit eum pugne alea, hostiumquod Romanorum protervitas,
preter cetera insuper infinita laborum, que illum domi &
foris premebant onera, ut hic optare liceat plurima, spera-
re non liceat, nec quicquam superfit aliud, quam ut partis
benè ut amar, fruamur: non parta animo tranquillo va-
lere jubeamus, & pro nostra utrili quisquod operam demus,

B ut, cew

ut, cum boni boni patris familiis heredes, falcibus ligonibus, alysḡ, colendi, serendi, metendi agri Christi instrumentis, ex manu in manus nobis traditis, ita ut amur, ut non tantum non patiamur spinas pristinas, in fundo agri Ecclesiastici repurgato semel, repullulare denuo, verum ut etiam longioribus passibus in extirpandis iisdem vepribus nos promovendo, sepimenta hujus sancti agri multis parasangis longius & latius extendamus.

Hoc, ut in se ipsum & Christianum est, ita quoq; omnes Pios & Christianos tantoperè decere sum certus, ut nemo has partes abiucere possit prius, quin ipsum Christianismum & pietatem ex toto esse exuat & abiuciat.

Quod cum ita sit, & ita esse quivis vestrum facile intelligat, veniam mihi dabitis, quod ego, qui nec et atenes ingenio his rastris ferundis parsim, trahendis tamen illis me sponte subjugaverim. Quod enim persuadere non potuerunt vires propriae, ad id amor pietatis, dicti hujus solemnitas exceptata, studiumq; promovenda Ecclesie DE I me impulerunt, dum certa spe fruor, in magnis sat esse, voluisse, in sacris pium esse, pia tentasse. Idq; multo magis, cum proh dolor, in omnium sit oculis, quam fæde adversarii nostri Papicole, ut cætera sacra, ita quoq; sacrum hunc Apocalypseos librum profanent, & misere in abusum trahant, maxime in illis locis, que à juxta & proprie statum regni Autichristi concernunt: cum tam sint emunctorum narium, ut suboleant, quid futurum sit, si haec tam aperta, & ipso Sole clariora, sacræ scripture loca, in germano suo sensu relinquantur. Quorum cætera sciens tacito præteribo pede, & nanc quidem, pro temporis ratione, Mysteria ea que sunt in Nono maxime capite Apocalypseos, quantum ab afflato Spiritus sancti concessum fuerit, brevibus excusatam, & à profanatione plusquam profanissima Pontificio-

Pontificiorum, maximè Bellarmino Sophista, cujus hac de
re a Expositio & b oratio valde in nos falsa & virulenta
legitur, ubi pro suo more Iesutico, hoc est, perverso, textu Lib. 3. de
hoc abutens, quale sit Animal Lutheranus, monstrose fin. Rom. Ponte
git, vindicabo: non quod ego mihi audaculus vaticinij tam cap. 23.
ardui & abstrusis folta omnia explicare posse presumam, sed Sub finem
partim, ut cœcos aliorum ingenia acuam, partim, ut gran Tomi Terti
des illos fumos à Bellarmino pro mysticâ luce venditos, dis
speciam, & ex hoc eodem loco, per Inversionem, majori
veritate, & canditatisimis ipsius rei calculis, quale nam A
nimal sit Papa Romanus, omnes j. ejus Devotorij ad ocul
um demonstrem.

Cujus argumenti cum tanta sit honestas, tanta ju
cunditas, tanta sanctimonia, ut etiam invitos vos, qui pri
audire vultis, ad summam animi attentionem, arrestamq
aurium indulgentiam protrudere possit, quid est quod hic
pluribus vestram, Magnifice Domine Rector, Generosi, Re
verendi, Consultissimi, Excellentissimi, Clarissimi viri flos
juvenum florentissime, quid est, inquam, quod hic pluri
bus vestram implorcm bencvolentiam?

Deberem ego quidem principio omnium exspiciari
aliquantò spacioius in illam questionem, quo loco liber hic
Apocalypseos Iohannis habendus sit, & quæ classe locandus,
interne scripta Apocrypha, interve Canonica, non nesciens lib. 5. ca. 18
cum Patrum tum recentiorum etiam diversas hac de re contra
sententias: quidem enim ut c. Irenæus & d. Tertullianus,
astipulante Origene, sancto Apostolo & Evangelistæ Iohan lib. 4. cons
ni hanc Apocalypsin ascribunt: quidam vero, ut Dionysius tra Mar,
Alexandrinus apud e. Eusebium & idem f. Eusebius alteri cionem.
quidam sancto Iohanni illam assignant. Sed hanc questionem, lib. 7. ca. 25.
at Gordium nodum, uno iectu fulminis Anathematici deci. Histor. Eccl.
f

B z dunt lib. 3. ca. 39.
Eius

^e
ii Decret.
Sess. 4.
dunt nescio quā Patres e Tridentini Concilī, qui tollēndō
discrimen inter Apocrypha & Canonica sacrarum pagina-
rum scripta, Irenicum, Hieronymum, Eusebium, & totam
primam Apostolicam veterem Ecclesiam secū sentiemiam
Anathematis fulmine feriunt. Hoc igitur me questionis
labore exonerant. Hec enim macerie destrūcta, quid opus
est querere interne Apocryphos Canonicosve, liber Apoca-
lypseos referendus?

Esto ergo omnes libros Biblicos Canonicos esse, & in-
ter hos etiam Apocalypsin, & fortius contra illos pugnabi-
mus.

In quibus
cum ponti-
ficis maxis collocabo, & rem ipsam aggrediar. Dixi de QUINTA no-
ma ex partib. TVB A Apocalypses, quid erumnarum, portendat, &
te conuenienter
amus. His igitur sepositis statim intra ipsam chorum pedem
ingentes hæresum clades Ecclesia. DEI intentare, & quidem de prioribus QVATVOR TVBIS
lis amplius non pendet, præfigiri ibi quatuor principes &
horrendas hæreses, quæ Ecclesiam Apostolicam & Cathol-
icam suis temporibus afflixerunt. DE SEXTA verò quæ
Antichristi gravissimam persecutionem; DE SEPTI-
M A, que mundi totius interitum designet, esto, etiam ni-
hil amplius esse dubij. De quibus cum iam inter nos & il-
los constet, de QUINTA tantum controversia erit,
quam illi in nos Lutheranos torquent; sed tantum torquent;
nos in illos congruere certò & irrefragabiliter demonstra-
mus.

Solvitur
Ratio Bels
larmin. Negant autem, neq; mirum quod negent, de se-
parant hoc vaticinia accipi posse, idq;
Cur quins hoc praetextu negant, quod futurum sit, ut QUINTA
Ponit: non & SEXTA TVB A confundatur, quandoquidem si di-
fie accipias
enda... camus

camus Pontificem Antichristum, tum eo ipso ad SEXTAM
TVBAM referendum; quod si jam iterum Pontificem
ad QUINTAM tubam referamus, confundere nos ajunt
QVINTAM & SEXTAM tubas, & unam ex dua-
bus efficere, atq[ue] ita sacram ac mysticum hunc tubarum nu-
merum penitus destruere. Sed nihil id scrupuli, nihil ob-
staculi injicit. Fatemur commiscendas Tubas mysticas non
esse, fatemur sextam de Antichristo loqui, sed de Anti-
christo Mahometico, altero videlicet Antichristo Magno,
qui una cum hoc Antichristo Pontifice Romano, diversis in
locis simul dominetur.

Quod verò hac sexta tuba non de alio quam de Ma- Argi euf
homete loquatur, haud obscura, immò clarissima sunt indi- sexta Tuba
cща: nam expresse Apostolus meminit regionis unde exire de Mahos
debet pestis illa SEXTAE TVBAE pestilens; nempe mete lo
apud Euphratēm flumen, in Orientis plagis ys, quas ma-
xime Mahometicus Antichristus occupavit: Euphrates
enim, si Cosmographos evolvamus, & oritur in ijs regio- Euphrates
nibus, & præterlabitur, & cingit illas, & exonerat se & um:
contendit in omnia illarum regionum loca, que Antichri- ubi gentis
stus Mahometicus occupavit & infecit. a Strabone enim lib. n. Gog.
& b Plinio teste, Euphrates in Armenia oriens tot ang. Sy- b
riam, Samariam; Antiochiam & Damascum urbes, præ- lib. 5. ca. 24.
terlabens, cingit uno latere Mesopotamiam, transit Baby- Natur. His
lonem, exonerat se in mare Persicum, quod Persiam uno
littore, Arabiam altero respicit, que loca dicta Samariam,
Syriam, Antiochiam, Mesopotamiam, Damascum, Per-
sidem, Arabiam, (ubi Mecha sepulchrum ejusdem est)
Mahomet occupavit, ut ex Pauli Diaconi & historijs liquido c
constat, quod gravissimo indicio est, in sexta tuba de Ma- lib. 10. & 12.
homete cani. Ut taceam mentionem in eadem Tuba fieri, man. Rerum Ros.
non unius, sed Quatuor angelorum, itemq[ue] exercituum,
equorum,

equorum, loricarum hyacinthinarum & sulphurearum,
que quomodo de illo uno viro Antichristo ad invito,
quem sibi somniant, & frustra praestolantur, r' iis quam
de Mahomete dici possint, non video.

^a Quod nondum infringitur globulo a Bellarmini
^b lib. 3. de Rom. pont. quem hic inicit, fieri non posse, ut de Mahomete sexta tu-
cap. 2. & 3. ba intelligatur, cum Mahometani non heretici sint, sed
Mahomer Pagani: Sed fallit & fallitur Bellarminus portentosissime.
ganos non Nam cum Mahomet Nestorij errorem complexus, & a Pre-
esse Paga^c ceptore suo Iacobita in Nestorianismo institutus sit, & in
nos contra multis cum Menandrianis, Ebionais, & Cerinthais sentiat,
Bellarm. circumcisionem colat, Christum (licet parum hominem) de
Spiritu Sancto tamen conceptum, & verbum DEI esse.
& de virginie natum, justum, & sanctum non neget; Le-
gem & Prophetas amplectatur: Moysis se annulum faciat;
Prophetamq; se a Deo missum factitet; de Angeli Gabrie-
lis visionibus glorietur; credat unum DEV M factorem
omnium gentium; IESVM passum, sed invitum; Chris-
tianos praese, ut hereticos, damnet; & ut Idolatriam,
Christi crucem adorare vetet; Paradisum credat; ut ex
Damasceno & Naucero ad unguum demonstrari potest.
quo ore, qua fronte, qua impudentia queso Bellarminus
Mahometem hereticum negabit, & Paganum appellabit?
cum non nesciat, aut nescire debeat, quid sanctis Patribus
dicantur Pagani, puri puts videlicet Gentiles. & cultores
falsorum multorumq; Deorum. Quod si illi novum est

^a 2. lib. Re Augustium audiat: ille enim: Paganos definiens Deo
tract. cap. rum falsorum multorumq; cultores usitato nomine Paganos

^b 4. vocari ait. Cum quo b. Isidorus consentit: Pagini inquitens, ex

^c lib. 8. orig. Pagis Atheniensium dicti, ibi enim in locis agrestibus &
cap. 10. Pagis, lucos idolag, statuerunt, & a tali initio Vocabulum

^d De Ho^e Pagani fortis sunt. Similiter & Marus Victorinus Afer,
mousio res- cipiendo. cum

etum ait: Græci quos illius vel Paganos vocant, multos
Deos dicunt esse.

Sic in iure Civili, preterquam, quod Paganū pro ijs suo
muntur qui non militant, intelliguntur etiam de ijs, quā
Deos Gentilios colunt, ut videre est t. t. C. de Paganis
& Sacrificijs & Templo: que inscriptio ab Ale. 1. parerg.
13. ita restituitur, De Sacrificijs Paganorum & templis:
idq; recte: Precedentibus enim titulis egit Iustinianus
Imp. de Hæreticis, qui cum Christianis cognationem ha-
bent: At vero in d. t. de Paganis, agit qui à Christianis
sunt remotissimi. Vnde his etiam hoc t. t. delubris Sacra-
ficijs superstitiosis, alijsq; circa infanda & execranda
mulachrafestis & negotijs interdicitur severissimè. Ut
kine vel lippis notum esse possit quid sint Paganī, & sa-
tis constet Mahometicam doctrinam non Paginis sed Ha-
reticis annumerandam esse.

At q; ita stat adhuc immotè Sextā tubā Mahome-
tem ipsum designari, nec quod timet Bellarminus, Tuba Rationes
hæmystic confundentur, nec qui hæreticus non sit, Hæ-
reticis annumerabitur. His insuper turmatim succurrunt cur Quinta
nobis rationes gravissime, ex ipso textu, tanquam penū intelligi
quodam inexhausto petitæ & deprompta, cur QUINTA tuba de
TVB A de Lutheranis dict nequeat, de Pontificijs autem
non tantum non nequeat, sed & necessario, si textum sal-
vum velis, accipi oporteat. Nam quod primum est, & gra-
vissimum, clarè sonat QVINTA TVB A de Locustis, non nat-
de & simpliciter, sed de Locustis talibus, qui Regem quen-
dam sibi præpositum habent: quod, ut Bellarminus vult,
meo quidem judicio de Diabolo non congrue statui posse
videtur. Primo cùm idipsum imnes hæreses commune ha-
beant, & hic de Rege, qui cùm Locustis ejusdem sit gene-
ris, dicatur, quandoquidem expressè cùm suis locustis ex co-
demy

dem puto prodire dicatur, & inter illas Rex esse, dux,
author, caputq.

Deinde, si angelus Abyssi immediatè & primò Diabolus, Rex invisibilis esset harum Locistarum necessarium quoq; foret, Locustas Diabolos esse; siquidem quicquid ex inferno excernatur, id merisint Diaboli: Quicquid enim pravum inferno immersum est semel, non excernitur de novo. Immò verò necesse esset Abyssum ipsam hoc loco infernum esse, cuius præses propriè Diabolus est. Quod verò Abyssus infernus hic non sit, vel hinc patet, quod infernus sub quatuor precedentibus tubis non fuerit clausus, & quod sumus aperti inferni non obscuret Christum aut verbum illius; nam quo magis infernus aperitur, metusq; infernales magis incutiuntur hominibus, eò magis CHRISTUS depuratur & mundatur, verbum DEI Clarificatur, Fides & bona opera elucent. Et quis hereticorum primus Infernum aperuisset, qui per Prophetas & Apostolos diu predicando apertus fuit, & quem solus Angelus Testamenti & Consilij magni Christus Iesus, descendens non cadens de caelo, clave seu potestate predicationis sua reseveravit, ut sequenti capite 20. ejusdem hujus Apocalypsis docetur: Qui locus etiam de Abysso aperta agmina cum hoc censundatur, illic de inferno hic de Purgatorio rectè sumitur. In summa solus Christus habet clavem Inferni quam non dabit alteri cap. 1. Apoc. v. 18.

Hinc ergo, cum Diabolus rex Locistarum immediatus non sit; atq; alias valde superciliosè nobis exprobrent Pontificij, nos nullum in his terris nostro ex genere habere caput, qua vertigine queso Bellarminus jam tortus, audet in nos hunc textum contorquere? Esto enim alias verum esse, nos non habere in his terris unum Caput quoddam visibile, jam eo ipso non erimus nos Locusta, de quibus Apostolus

ſtolas hic ait, quod Regem ſibi viſibilem habeant. Prodiſ enim hic Angelus Abysſi & prodeundo viſibilem & conſpi- cuum ſe reddidit, hand ſecus ſicut cæteræ Locuſtæ prodie- runt, & viſibiles fuerunt.

Neque hoc leue, quod Rex ille dicitur Abaddon, eo- dem plane nomine quo Magnus ille Antichriſtus, 2. Theſſ. 2. Filius perditionis dicitur, ut nullum ſit dubium, Locuſtæ haſ habituras ſupra ſe ipſum Antichriſtum. Atqui ve- rò ſi fabula de quadrimulo Antichriſto vera eſt, quiſ Pons tificiorum tantæ erit dementia, ut Lutherum vel Anti- chriſtum eſſe, vel etiam ſub duce Antichriſto militaffe di- cere auſt, ut ſibi bella moveant Pontifici, ſi hec de Locuſtis in Lutheranos quadrare afferant.

Deinde cum paulo antè rationes pregnantiſſimæ ſint allatae, quod per Sextam Tubam certò Mahomet deſigne- tur, & certum ſit, Lutherum docere non capiſſe, ante or- tum Mahometi, non poterunt etiam Quinta Tubæ Luthe- rum notare, quan potius regnum Antichriſti pontificium, (ridemus enim fabulas de filio illorū nondum quadrimulo,) quod Mahomete prius fit tempore ordine Prophetiæ quoq; prius deſignetur, aliaſ enim fruſtra certo numerorum calculo denotabuntur Tuba; fruſtra hec prima, hec qua- rta, hec quinta dicetur, & in interpretatione myſti- ca ūſegev n̄ōneq; committetur abſurdissime.

Quid quod in progressu parapbraſtico monſtraturi ſimus, ſic locuſtas haſ depingi, ut illis equi currus, lorica, hoc eſt, brachium ſeculare, viſ & potestas regaliter & impe- ratoriæ dominandi tribuatur; qui erit autem tam rerum peractarum imperitus, qui hanc maieſtatem Lutheranis, quos altis deſpectos & miſeros appellant, imputet: immo verò quiſ talpā cæcior non uideat, de nemine rectius quam

C de pon-

de pontifice Romano, qui sibi utrumq; gladium sumit, canit,
scribi, dici, singi, pingi?

Porro cum morsus & doctrina harum locustarum
sic describatur, ut angat pectora, & anxijs cruciet, ma-
ceret, torqueat corda hominum carnificis, & alias de
Lutheri clamore Pontificij, cum per suam doctrinam de-
licatula, mollicula, blanda subiçere hominibus pulvinaria,
qua fauce jam anxia reddi hominum corda per nostram
doctrinam Evangelij convincent & mirum ni duplex cor,
duplum lingvam, os duplex, quo calidum & frigidum
spirent, habeant, dum modo, quod contra nos dicant, in-
veniant.

Postremo, ut hoc addam, quod non postremum est, sic
sex Tubæ explicandæ sunt, ut verum sit de universis, quod
ipse Apostolus versus 20, ejusdem capituli subiçit; Cultores
horum Hæsiarcharum tales esse, qui penitentiam non
agentes adorent Dæmonia, simulachra aurea, argentea,
area, lapidea, lignea, que neq; videre possunt, neq; audi-
re, neq; ambulare: quis autem Pontificiorum tam erit
effrons, qui insimulare nos possit Idolatriæ, quasi nostra
doctrina abducamus homines ad cultum sanctorum, sta-
tuarum imaginum, aut aliorum Deorum, quibus honorem
DEO debitum tribuamus, & quod alligemus DEVAM,
quò se non alligavit in verbo, aut singamus aliquid esse
DEVAM, quod non est DEVIS? quod omnino competit
ijs universis, qui ex nostra sententia sub istis tubis sex com-
prehenduntur. Nonne enim Ebioniti, Gnosti, Samosateni
& Arrii, Pelagi, Mahometisti finixerunt sibi esse DE-
VM, qui non sit DEVIS, videlicet qui non sit Pater, Filius,
& Spiritus Sanctus? nonne Pontificij relegarunt homines
ad sanctos DEI, sanctorumq; statuas argenteas, lapideas
lignas colendas, colendas dico, adorandas, & honore afficer-
end. 15

endas? Sic enim expresse ad Veronicae panniculum, "qua-
facies Christi impressa est, orant, & alloquuntur ipsam pan-
niculo impressam faciem: Salve sancta facies impressa
panniculo: Nos ab omni macula purga vitiorum, atq; nos
confortio iunge beatorum: Nos perduc ad patriam o felix
figura, ad videndam faciem, que est Christi pura &c.
Audin hoc de pietate Christi figura, & facies debet illos per-
ducere ad ipsam Christi faciem? quomodo igitur verum,
sit, alias Concilium Tridentinum pretendit, quod per ty-
pos prototypon honoretur? Nec enim prototypon hic sed ipse
typus per se colitur, cui tribuitur haec vis, ut ad faciem
Christi, a qua orando se abesse fatentur, perducatur. Et quod
abominabilis, Reliquias Sanctorum ipsa Latria (que alias
soli Deo debet dicitur) dicunt adorandas: Crucem item
Christi pari latrrias cultu: Vnde Angelus de Clavesio ait;
Si queratur de cruce, qua Christus fuit crucifixus an sit
adoranda, dico quod utroq; modo est veneranda: Primo,
quia representat figuram Christi extensis in ea. Secun-
do, ex contactu ejus ad Christi membra, & ex hoc
quia ejus sanguine perfusa est: unde utroq; modo ad-
oranda est, adoratione eadem cum Christo, scilicet
latriae, & ideo Crucem alloquimur & deprecamur sicut
ipsum Christum. Quid hoc est alind quam Lignum ipsum
adorare & alloqui? Cum igitur, ut patet, illi ad cultum imagi-
ginum homines abducent, & nos alias sapè incusent, quod
sanctos, sanctorumq; imagines & statuas contemnamus, ri-
deamus, negligamus; quis non videt, Porisma hoc textus
generale sine pondere futurum, si nos in classem harum tu-
borum coniiciamur? & quis heret amplius in hunc gregem
Pontificios concedere, qui vel soli, vel maxime inter illos
Heresiarchas, simulachra aurea, argentea, anea, lapidea,
ligneae colunt, honorant, adorant, ut, si nulla causa sit, alia,

C 2 vel

vel ob hanc unicum Quinta Tuba de Romano Antichristo
explicanda sit.

Quid jam est, Patres conscripti, Quirites literati, quod hic desideratis amplius? nonne de nobis Lutheranis Quintam Tubam planè mutam esse, & ne sibi-
lum quidem edere, dicetis? nonne de Pontificio Anti-
christo quovis aëre Dodoneo clarius stentore clamosius, Clau-
dianis tonitruis gravis clangere? Fatebimini id con-
stantius, ubi in singulis membris seorsim textum applica-
tum & explicatum audiveritis, hac enim tantum ius co-
magodæ & generaliter, ut intelligeretis modò de nobis
Lutheranis Quintam Tubam intelligendam non esse pre-
missa sunt hactenus.

Etsi verò quidam sunt, qui Quintam Tubam etiam
Quomodo de Arrio canere arbitrentur, sit tamen id ipsum saltē
Quinta Tu- bæ de Arrio eò usq; quò omnes Hæretici quasi in unam Antichristi hu-
canat. jus cloacam confluent, & multa inter se communia habent,
uno videlicet Spiritu vertiginis impulsu, ducti, tracti. Et
si penitus Arÿ hæresin inspiciamus, & Historias exutia-
mus, facilimum erit monstrare, quomodo errores suos ex
Origene & plarisiq; alijs antegressis Hæsiarchis suxerit,
tantum quod progressum propagationis habuerit novum
& felicem, ut ad superiores merito referendus videatur.
Quod qui semel observabunt, libentius mihi meaq; sene-
tentia palmarum concedent.

Nunc quid Iohannes Apostolus vaticinetur, atten-
dite; Quinta Tuba sónuit: signum datum est: Audite.

Et vidi, inquit, stellam de Cælo cecidisse. Stellam,
25. ait, non in Individuo sed in specie intellectam, sicut nec
Pontificatus Romanus in una persona, sed in continua false
doctrine successione fundatur & continetur. Pontificatus
enim

enim hic de caelo deturbatus est: nam primâ etate qui-
dam Episcoporum, quorum hac tempestate successores se
gloriantur esse pontifices, in veritate fidei orthodoxæ fixi
erant, & cœlestæ à suis orbitis, quibus inhærebat, duciti
& vecti: distracterunt sese postea ab illâ cœlesti doctrinæ
fede, & pedetentim progressu temporis magis magisq;
quasi in decliviruina delapsi, in Terram tandem in res
terrenas & in remotissimas ab illâ cœlesti puritate tra-
ditiones, superstitiones, & somnia terreno hominum inge-
nio facta conciderunt.

Eic arrige aures Bellarmine, ut quomodo Papam de An. 5. Cres-
caelo delapsum dicarus, intelligas. Delapsus hic doctrinæ cederit con-
gorius ces
est, non honoris terreni: unde frigidus es, cum ideo negas ita Bellar:
Sanctum Gregorium Stellam cadentem esse, quod de ter- lib. 3. de
ra ad cælum ascenderit, cum ex prætore Monachus, ex Mo. Rom. pont.
nacho Episcopus factus sit, nec unquam ab Episcopatu ad
præturam, nec à monachatu ad seculum redierit. Salve
bone vir, qui dum de alijs queritur, de capis respondes.
Immò ille ascensus ex Prætura & Monachatu ad honores
Pontificales, ipsissimus descensus fuit, de quo nos loqui-
mur.

Huic ita delapse stella, quæ antea clavem regni cæ- Futeus As-
brum habuit, data est clavis putei abyssi, quem aperit, gorsi
dam Purgatorium aperit, & Missam pro vivis & mor- bisi, Pur-
tuis sacrificandam instituit Pontificatus Romanus. Hinc gatoria
ascendit fumus sicut fumus fornacis magnæ, ut Sol justi-
tia Christus, & Aer, ipsa videlicet sacra scriptura, obscu-
raretur. Nam opinione de Purgatorio, ubi peccata expur- Purgatoris
ganda sint, fidè & introducēta, Christus caligine quadam um obscur-
involutus est, ut homines non potuerint radios fidet sua sium.
dilectè insufficiens nō regere Christi absq; mentis dubitatione

mittere; quin suffuratus i lli & testus quasi Christus via
deretur nube satisfactionis, que post mortem adhuc tuer-
da esset. Quid multis? sicut Paulus de Legi ait ad Ga-
lat. a si per legem iustitia, Christus frustra mortuus est,

Purgatori, ita de Purgatorio quoq; verissime dixero, si ex Purgato-
rium oblitus rio est satisfactio peccatorum, ergo Christus frustra mor-
tuus est, aut insufficienter Christus mortuus est. Vnde nec
mirum, consecratio etiam nubem dulcissimis promissioni-

Ioh. 10. b bus obductam esse, ut: Oves meas a nemo rapiet ex mana

Eliae. 43. b mea: b Ego ego sum, qui deleo iniquitates tuas propter me:

Sap. 3. c Non cangat eos tormentum: Hodie d mecum eris in Para-

d diso. Hac omnia tecta, hac omnia tenebris sepulta fuerant.

Luc. 23. d Quid plura? Nonne sacra scriptura tyrannice in occulto
habeturet obscuratur de fumo putei adhuc hodie, quando
lectionem sacrorum Bibliorum substrahunt & pernegant
hominibus Christianis?

Neg^r hoc satis, nam purgatorio aperto, ex ipso Abyss-
Causa cur schujus fundo exierunt Locusta, Quanam vero sunt illa
Locusta de Devotoris? Mi Christiane, dum putatus Purgaturij, quo ex-
Pontificis pianda erant hominum peccata, reserabatur, nonne tum
sumenda. Redemptionis loco meritis expiatorijs erat opus. Vnde vero
Merita illa expiatoria? ex fisco & thesauro Bonorum ope-
rum. Vnde Bona opera in hunc thesaurum? Deponenda
illa erant a viris sanctis & devotis in gremium Ecclesia.
Qui illi viri sancti & religiosi? Illi qui vota fecerunt, &
in certos Ordines iurarunt, qui voverunt sub cultu pietatis
& perfectionis, sine qua D E O placere non possent, perpe-
tuum celibatum, virginitatem, paupertatem, votum obae-
dientia Perpetuae, qui voverunt abstinentiam carnis, qui
voverunt vitam solitariam, abjurarunt vino, lectis plu-
arieis, certo generi ciborum, mundo, omnibusq; poliricis
negotijs

negotijis, ut hac ratione opera superrogationis fænerari possent. Nonne jam hic opus erat Ercmitis? nonne Monachis, nonne Monialibus, nonne Begghinis, ijsq; tot tamq; versicoloribus ordinibus distinctis, ut ne Locustæ quidem variabilioribus pingi possint coloribus? Sic sic Purgatorum Mater fuit immo sera reclusa Votorum, Ordinum, Ordinum, Meritorum, Indulgentiarum, ut fuerint, qui cucullos numbris & cappas, nil nisi sanctimonie fetorem spirantes, metu Purgatoriū magno ære sibi comparaverunt; quibus quasi loricis induitæ & munitæ, tanquam Salamandra flammas Purgatoriū impunè transvolarent, si fas est credere.

Quæ res inter Monachos & Clerum, utrinq; corvos,
sepe ingentes turbas dedit: ut in a Chronico Casinensi le.
gitimus. Cum enim Capuani Monachi agrotum cappâ moni-
nali induerunt, rem hanc indignè tulerunt Clerici, qui
hinc jacturam suorum redditum timebant, ideoq; agmine
facto in defunctum cappatum irruunt, vestemq; detra-
ctam in plateam abiciunt pedibus in luto calcandam. O
atrox facinus, exclamat, illuc Autor, in sanctam illam
Cappam! Ego vero: O miseriorem illum defunctum qui ita
nudus & inermis in Purgatorium deductus sit, n' fallor!
Aut o' verè miserrimam plebeculam, que tum temporis
his prestigjis sic dementata & à Locustis obfessa est.

Verè itaq; Monachi non Locustæ tantum sed & Monacha-
les Locustæ
Scorpiones fuerant, cum data sit illis potestas, sicut habent quomodo
potestatem scorpiones terra, pupigerunt enim & infec-
runt veneno sua doctrina animos hominum, quos non occi-
derunt statim, sed cruciârunt & usserunt cauterio & du-
bitationum & falsarum opinionum, quibus in fluctus per-
petuos demergabant conscientias per quinq; menses, seu
multæ.

multa annorum spacia, quae ab eventu supputanda sunt,
quibus non tantum iij, qui vita defungebantur, dubitare
de salute sua, de remissione peccatorum cogebantur, ve-
rum etiam cognati & agnati illorum defunctorum causa
conciebantur in summos merores ob purgatoriū cruciatus,

Dubitatio
Scorpionā
ictibus
compara-
tur.
quos sustinere putabant suos defunctoris. Quid enim putes
facilius, annē perpetuo merore de gratia D'E I fluctua-
re, de remissione peccatorum dubitare, de vita aeternā
consequendā certum non esse, orare & de exauaitione he-
rere; quam Scorpionum aculeis pangī? Annē levius iram,
judicium, odium D'E I sentire; quam Scorpionum ictibus
feriri? Annē levius, metu ardentiſ eujusdam rogi per
multos annos crenari, quam Scorpionum spiculis tundi?
Annē levius, animo, & oculis quasi corā videre dulci-
ſimos tuos parentes, dulcissimam tuam conjugem, chariſ-
ſimos tuos liberos, ſorores, fratres, cognatos, amicos flam-
mis ſine fine urī, torreri, affari, quam Scorpionum mu-
cronibus morderi? Ah duros harum Locustarum aculeos,
immites ictus, Scorpionum aculeis longē crudeliores. Non-
ne hīc querant potius homines mortem, nonne hīc potius
desideret mens pia mori, quam vel cruciatus hujusmodi
perpeti, vel alios ſic maceratos misere intueri? Immō hīc
tanquam torturā quadam, non tantum intima animi sens-
a, ſed & bona omnia, & quicquid post vitam charum fuit,
miſellulis his animaliſ exterrerunt.

Sub Papa, Quid verò in tanto angore solatij? Vnicum ſolatium
tu Deus ſcr̄ & maximum, quod nec laſerint hæ ſcorpioides Locusta omne
vavit Lcs viride, nec omnem Arborēm, hoc est, non omnes homi-
nes, ſed illoſ tantum qui non habebant ſignum D'E I in
frontibus suis, nec erant ſignati Spiritu promiſſionis fan-
tē: qui verò hoc Spiritu, qui est pignus hereditatis no-
ſtre,

stre, Eph. 1. signati erant, illi ab aculeis Larum Locusta.
rum erant immunes.

Vnde etiam in medio Papatus regno, DEVS sibi
suum invisibilem servabat Ecclesiam, suum viride, hoc est,
infantes, qui Christo per Baptismum insiti & in illo vi-
rentes & vigentes primo flore perierunt: servavit
etiam sibi multas arbores, hoc est, haud raros pios Docto-
res & Dynastas, qui intrepidi & inconcussi in radice Chri-
sto stabant, & quovis seculo hisce Antichristi Romani erro-
ribus, præstigijs, & tyrannidi se constanter, ut arbores, pp-
ponebant, & fructum in patientia ferebant.

Sic enim diu & semper Constantinopolitana, Illyrt-
canæ, & Dardanica sepe; Scotica & Anglica itidem Ec-
clesia, primatui, potestati, mandatis, legationibus Roma. ^{Qui super-}
^{rioribus annis Pa-}
^{pæ se opæ}
^{posuerint,}
ne Ecclesia se opponebant. Et cum modo circa Argustini
tempora arrogantia Diaconoram eò evaderet, ut præsby-
teris se aquare tentarent, caput & ille hunc primatus Spi-
ritum graviter taxare, ut legere est apud eundem in
Questionibus veteris & novi Testamenti.

Quæst. 101.

Quid quod paulò post Anastasius Imperator gra-
vissimè Papæ jugum excusserit, dicendo: Imperatoris
proprium esse imperare, non imperata Pontificis
capescere, ut ex Nauclero & Heinrico Erphordiensi pro-
batur potest, idq; paulò post annum Christi quingentesimum. ^b Volum. 24
Vox verè hac Imperatoria & quovis Imperatore digna, ^c Gener. 180

Sic anno Christi plus septingentesimo multi Archi- De Anastas
episcopi, Episcopi, Patriarchæ, Abbates, Monachi, Civi- ^d tates, immò verò ipse Carolus Magnus multa con-
tra Pontificem fortiter egerunt, asseruerunt, docuerunt:
Quis enim Carolum ipsum contra adorationem & cultum

D imaginum

imaginum propria manu scripsisse & docuisse ignorat?

Sic posteris annis in Hinemaro quodam Episcopo valde laudabile est, quod in Epistola ad Laudunensem, dictum Matth. 16. Tu es Petrus, contra Papam sic explicaverit: Super hanc firmam & solidam Fidei confessionem, quam tu es confessus, edificabo Ecclesiam. Nonne hoc Papae contradicere est.

Ita post annos Christi Centum, nongentos, & amplius Ottho I. Imperator contra Papam Synodos conscripsit & celebravit, tyrannidem & Sodomitica scelera Iohannis Papae exosus.

Quid dicam hic de Friderico secundo? quid de Ludovico quarto, Imperatoribus, qui publicis editis proclamaverunt Romanum Pontificem monstrum biceps, contendere mundanum & Spirituale esse, & ipsum Antichristum esse?

Præterea ceteros, non possum enim hic omnes illas constantes arbores Pontifici se opposentes numerare: quis est vestrum, qui, quomodo vicinioribus ad nostrorum Majorum atatem seculis, Eberhardus Salisburgensis Episcopus, Nicolaus Gallus, Thomas Rhedonus Carmelita, Laurentius Valla, Valdo Lugdunensis, Iohannes Huss, Hieronymus Pragensis, Lutherus noster fortiter ut truncis contra Papam steterint, non recordetur constanter?

Papa in conventu,, Neq; hac in occulto acta: nam ille Eberhardus, de quo totius Imperij, paulo ante, coram totius Imperij conventu de Tyrannide accusatus,, Pontificis conquisitus est hisce verbis: Flamines illi Babylo., nia soli regnare cupiunt, ferre parem non possunt: non desinent, donec omnia pedibus suis proculbârint, atq; in DEI templo sedeant, extollantur q; super omne id quod colitur: Fames opum satis honorum inexplebilis est. Quo plura avis, do concesseris, eò plura appetit. Porridge digitum, & manum concupisces. Licentia omnes sumus deteriores. Qui servus servorum est, Dominus Dominorum, perinde, ac si DEVS foret, esse

ret esse cupit. Sacros cætus, et q̄ consilia fratrum, immō domi-^{ce}
norum suorum aspernatur. Timet, ne eorum, que adversus leges
indies magis at q̄ magis gerit rationē reddere cogatur. Ingen-^{ce}
tia loquitur, quasi vero DEVS sit. Nova consilia sub pectore vo-^{ce}
lunt, ut proprium sibi constituat imperium. Leges commutat,^{ce}
suas sancit, contaminat, diripit, spoliat, fraudat, occidit perdi-^{ce}
tus homo ille, quem Antichristum vocare solent, in cuius fronte
blasphemia nomine scriptum est, DEVS sum, errare non possum:^{ce}
in templo DEI sedet, longè latèg, dominatur: sed sicut est in
arcano sanctorum literarū: Qui legit, intelligat. Docti intelli-^{ce}
gent: omnes impij impie agēnt, ne q̄ intelligent. Ille haec tenus.^{ce}

Hic si dicas, ut effugiant moderni Papicole, mores malos
non doctrinam accusabam: considera quādo tecum, num si de
sede Papa, de Concilys, de surisdictione Papali, de explicatione
dicti, Matth. 16. de Cultu Imaginum, de Antichristo quæstio
moralis, an doctrina sit: si controversiam de mīribus dixeris,
facis ut nimium intelligendo nihil intelligas.

Hos igitur, & infinitos alios non vicit planè venenum ha-
rum Scorpiorum Locustarum. Ut saepe etiam factum sit, ut
multi singulari divinā gratiā ex his aculeis in extremo mor-
tis agone erepti sint, haud secus quam Latro in cruce: cum
proculdubio insigne quoddā sacre scripture dictū (impruden-
ter Monachis elapsū) arripuerint saepe quo scipso in Christo,
excussis omnium dubitationum procellis, immote, sustinuerunt.

Nunc dicite, Patres Conscripti, num ovum ovo similius, lac
lacti, quam Papa & Papales Locusta his Locustis mysticis? Pla-
na audietis, idq̄ paucis: porrò enim quasi stylo arrepto effigi-
em illorum graphicè depingit Iohannes. Nam dum Locu. Monachī
stas appellat, quid nominat aliud, quam animalia ventricosa ventricosæ
Locustæ
Monachos, qui in Monasterijs Curios simulant & Bachanalia
vivunt, & ventri studentes nil nisi ventres sunt. Unde à mul-
tis annis non fuerunt apti vel ad volatum purum, vel ad pa-
rum saltum. Nec enim licet sapè calamum manumq; altiori-
bus meditationibus rerum sacrarum applicabant, quicquam laude

*Ineptæ qua
stiones Mo
nastitæ.*

laude dignum præstabant, sed in sanctis mystrijs sic here-
bant, ut de muribus consecratum panem arrodenibus di-
sputarent, Et, an pro Iude statua imprudenter caput ape-
rire sit mortale peccatum? An Christus fuerit ordinis Pre-
dicatorij vel Franciscani? An liceat animalia irrationa-
lia bannire seu excommunicare, sicut Ecclesia Vincentij
Martyris passeres fædantes Ecclesiam, excommunica-
vit? An sacerdos indutus vestimentis glorie, intransfo-
rum, ubi panes venduntur, & incipiunt loqui verba Cano-
nis, benedictionem faciendo super panes consecrat? An
sicut templum dealbatum resecrandum est, sic calix deau-
ratus denuò resecrandus sit? An baptizari quis possit aquâ
marinâ? An, si quis post Eucharistiam vomat, vomitus
debeat cremari, (date mihi veniam) & cineres juxta
altare reponi? An, si Christus instituisset formam Baptis-
mi in his nominibus **Buff** **Baffi** num fuisset bona forma?
An, si quis baptizet transponendo Syllabas, *Ego te baptizo*,
in nomine trispa pro patris, ijsi pro filij, & Clisan Tus-
spiri pro Spiritus Sancti, verus sit Baptismus? O nugæ,
o gerra sicala, o vaframenta, o deliramenta, & si quid
gerris, nugis, deliramentis nugatiis, si vilius, si deliran-
tius! Nonne hoc est Locutiam agere, & nec volare, nec
saltare?

*Si graviora tractare contingebat, & se expedire
non poterant, eruperunt, ut & nunc hodiè tales voces au-
diuntur, hoc quidem verum esse secundum sacram scriptu-
ram, sed aliter tamen sentire Papam, Decreta, & Cano-
nes.*

*Disputant
di Scvelans
di modus
Monachos
rum & Lot
eiusdem.*

*Atq[ue] ita verè accidit eis, quod Locutis, que alis suis
in altum se tollere nituntur, sed quam primum volare in-
cipiunt, alæ deficiunt. Sic cum maxime videri volunt
supra omnes sublimiorum Questionum cœlos volitare,
immo*

immò in illis se Angelicos, Cherubicos, Seraphicos, Ignitos,
Illuminatissimos, Irrefragabiles, Consummatissimos Docto-
res, Oceanos literarum, Fontes vita, Monarchas Theolo-
gorum nominant, ad vanissimas ineptias relabuntur.

Quid? Si quibus in rebus dubijs & controversis
mantur rationibus & argumentis? tu p̄c dolore lacry-
mas non cohibebis, cum tot sacrilegia sacrae scripturae vi-
des committi, tot dicta ex genuina sua sede, in peregrini-
num sēsum trahi, tot sententias corrumpi. Sic, Semen Gen. 3.
mulieris conteret caput serpentis, non amplius de solo Chri-
sto loquitur, sed de Maria. Sic, Orientur stella ex Iacob, non Num. 24.
amplius de solo Christo loquitur, sed de Marta. Et, Pius &
clemens est Dominus, id non de solo Deo, sed S. Clemente 2. Paral. 30
intelligendum est. Sic, Super Aspidem & Basiliscum am- Psalm. 90.
bulabis, non de venenatis bestijs, sed de Imperatoribus &
Regibus calcandis, accipiendo est. Sic, Data est mihi
omnis potestas in caelo & in terra, id non de solo Christo,
sed de Pontifice loquitur. Et Lux in tenebris lucet, & Matth. 21.
tenebre eam non comprehendenterunt, non de solo Christo, sed
quovis sancto, & specialiter de sancta Lucia acceptandum Iohan. 16
venit. Viden' hic alas Monachalium Locustarum, quam
tortuosè, quam erroneè volent, ut ne quidem volent? quam
succinctè saliant, ut ne quidem saliant? viden' quam tur-
piter labescant?

Rideas autem sapè etiā oportet, si ineptias & ri-
diculas illorum attendas probations, in quibus alte primò Hac se-
in premisis Propositionibus evolant, & usq; in summum quentia
sacrae scripturae thronum attolluntur, sed in conclusione mox omnia ex
alis defatigatis ut plumbum decidunt, planè in omnibus Enchirid.
volatum & lapsum Locustarum imitati. Locorum
communis
um Ecclis
petita sunt.

Ecce strident alis, expandunt, tolluntur in altum, dum dicunt;

Christus non dixit, Euntes scribite, sed euntes docete;
Marcii ult. Nunc quomodo relabantur, vide: Ergò major autho-
ritas Ecclesiae quam scripturae.

Matth. 16. Volant, dum elatè dicunt: Super hanc petram ædifi-
cabo Ecclesiam: Recidunt:
Ergò super Petru Apostolum ædificata est Ecclesia.

Matth. 17. Elatè volant; Solus Petrus super aquas ambulavit;
Recidunt:
Ergò hoc signum est singularis Pontificatus.

et Cor. II. Evolant: Christus dicit, hoc facite in mei commemo-
rationem: (Nam facere in Bucolicis Virgilii sacrificare est.)
Recidunt:
Ergò cœna Domini est sacrificium.

Tacobi 5. Evolant: Confitemini invicem alius alij delicta, & ora-
te pro vobis invicem. Recidunt:
Ergò confessio est sacramentum, & singula pecca-
ta sunt enumeranda.

Matth. 6. Evolant: Panem nostrum substantialem da nobis hodie:
Recidunt: Ergò sufficit Laicis altera species.

Hebr. 13. Evolant: Honorabile conjugium in omnibus: Recidunt:
Ergò Matrimonium est sacramentum.

2. Thess. 2. Evolant: State & tenete traditiones, quas didicistis,
sive per sermonem sive per Epistolam nostram.
Recidunt: Ergò quælibet Conciliorum & Pontificum
traditiones sunt servandaæ.

Psalm. 138. Evolant: Mihi nimis honorati sunt Amici tui:
Recidunt: Ergò sancti sunt adorandi.

Malach. 1. Evolant: In omni loco sacrificatur & offertur nomini
meo oblatio munda: Relabuntur:
Ergò Misla est sacrificium.

Evolant: Bibite ex hoc omnes Scilicet Apostoli.
Recidunt: Ergo Laicis sufficit una species.

1. Reg. 2. Evolant: Non habeo laicos panes ad manum, sed tan-
tum panem sanctum, si mundi sunt pueri maximè à
mulieribus, manducent: Relabuntur:
Ergò Clerici debent esse cælibes.

Evolant;

Evolant: Christus associavit sibi duodecim Apostolos, *Marcii 6.*
& septuaginta duos discipulos: Relabuntur: *Lucas 10.*
Ergo hic Papa adhuc sibi adstantes Cardinales,
& forte prius in Re discipuli fuerunt Cardinales
quam Apostoli.

Evolant: Qui dixerit verbum contra Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in hoc seculo neque in futuro, *Matthew 12.*

Relabuntur: Ergo est Purgatorium.

Evolant: Iesus cum fecisset, quasi flagellum de funiculis, *Iohannes 2.*
omnes ejectione templo. Recidunt:

Ergo Hæretici sunt occidendi.

Evolant: Stultas & sine disciplinâ quæstiones devita, *2. Tim. 2.*
Sciens, quia generant lites. Relabuntur:

Ergo cum Hæreticis non est disputandum.

Evolant: spiritus Prophetatum Prophetus subjectus est: *1. Cor. 14.*
Relabuntur: Ergo in Spiritualibus habemus Libe-
rum arbitrium.

Evolant: Christus accepit panem & vinum: de Aqua Iavell.
licet non sit expressæ in Evangelio, existimatur tamen Tract. 4.
Christum in calice miscuisse aquam cum vino, Relabuntur: *cap. 3. Philo-
sophus.*
Ergo materia Eucharistie est Panis, Vinum, Aqua. *Christias*

Et vix evolant, cum dicunt: *Glossa super dictum Marcii 12.*
sexti capite dicit, ab Apostolis morem extrema unctionis Tract. 6.
esse traditum. Relabuntur. Ergo extrema unctionis est ejusdem.
ab ipsis constituta. O DEV M immortalem; quo modo
queso exquisitiore Hypothyposi exprimere potuisset hanc
Monastican Theologiam Spiritus Sanctus, quam per Lo-
custarum similitudinem per volatum, per saltum, per lapsum?

Ea præter autem, locustæ describuntur hoc loco similes fu-
isse equis in prælium paratis, habuisse loricas, sicut loricas
ferreas, & vocem seu strepitum alarum earum sicut strepi-
tum curruum, & equorum currentium in bellum: quibus omni-
bus tam prolixè brachium secularare prædictitur Pontificis:
non enim, crede mihi, sunt imbellies & inermes locustulae,

sed

*Regnum
Pontificia,
Potens &
mundus
num.*

sed vi armorum, gladiò bello, & politica potestate po-
tentissime, adeò, ut adversantes Imperatores cogere, pe-
dibus calcare, coronam pedibus è capite deturbare, provin-
cias sibi subjugare, Cesares proscribere, regna transferre,
& cui voluerint dare pro arbitrio & ratione meri &
mixti imperiū possint. Ita ajunt. Hinc illi strepitus cur-
rū, armorum tonitrua, gladiorum & rogorum fulmi-
na: hinc potestas illa utriusq; gladij, juxta illud, Ecce duo
gladij hic.

Vbi quoq; lorice ferrœ, que circa corpus sunt posita,
hoc peculiare habent, ut designent circumstantia & impe-
G. LigaLo, ntrabilia Principum, Regum, Dynastarum fædera qui-
ritis desig- bus in unâ LIGA, cœn Loriarum annuli annulis, cohe-
gnata.

rent sibi & Pontifici, ut unanimiter Regnum Antichristi
defendant, Christi autem Regnum evertant: Id quod
non sit tacitè, sed cum ingenti alarum strepitu, putâ ter-
ribili crepitu & strepitu Papisticarum bullarum, excom-
municationum & anathematum, citationum, libellorum,
accusationum, seditionorum tumultuum, ut major non sit
sexcentorum curruum bellicorum strepitus.

Strepitus
alarum
sunt Ana-
themata,

Pontifici
plagiarij
in Luthe-
ranos.

Caudas habent aculeatas & nodosas, ex improviso
flexiles, crines habent muliebres & facies hominum;
quibus timiditas, que ex mala causa oritur, fucusq; mu-
liebris, & falsa hypocrisis & infidelitas astuta, quâ fidem
datam ijs, quos Hereticis proclaimant, servandam non esse
afferunt, concernuntur, ut, dum non spores, ex improviso
aculeum habeas cuti, immō cordi, infixum; hinc illa fur-
tiva plagia, quibus tot Ecclesiarum socios in Austria &
alibi, ex templis, ex domibus, ex hortis subdolè ad per-
niciem, rapiunt; Alias sumnam pre se ferunt devotio-
nem, pietatem intimam, castitatem illibatam, bona opera
plura

plura quam ab illis DEVS exigit, adeo ut alijs eroga-
re superflua queant. Ut taceam adulatorias hamilitates,
quibus curvis se insinuant, ut virus surum dogmatum
imprudentioribus instillent, ut quod candide plena sint ve-
neno mendaciorum, eodem sensu quo apud Esiam Pro- Cap. 9.
phete mendacium docentes. Cauda dicuntur. Hinc mul-
ta disimulant, multa negant, multa tegunt, crassas
veteresq; veterum superstitiones mirificè extenu-
ant, οὐ φοίς Φαρισαῖος sonant, & possunt n̄ εὐλη- Inquisitores
εα μαλθακῶς λέγεται, donec sibi satis virium acquisi- res habens
tantes, tum enim Leonum dentes presso ferunt, & inra- dentes & eos
bidos & dentatos Inquisidores heretice pravitatis (sci- licei) degenerant, sciendo crudeliter, & devorando
domos viduarum & pupillorum, & eorum bona ad se
transferendo.

Torri mirum n̄ per coronas auro similes, quae ge-
stant, designetur regalis maiestas Pontificum, cum Pon-
tifices sibi summam Majestatem, Coronam, Regalem di-
gnitatem, & sessionem, hoc est, regnum in templo Dei
adscribant, & pro Deo terreno habent velint. Vnde in
capite triplicem Papa gestat coronam, in signum domini,
quod in caelo, in terra, in purgatorio (utopico) habet.
Cardinales & Episcopi rubris galericis & insulis, Monachi
rasuris coronati sunt, que, ob opinionem singularis sanctis
moniae, coram Laicis radiant, ac si rutilum aurum esset
pietatis mera, cum ne quidem sit as & orichalcum piet-
atis sinceroris.

Quid? Numquid in illis Papalibus Locustis est am-
plius? Attendite. Regem supra se habent, videlicet An- Malæstas
gelum ejusdem Abyssi, cui nomen Ἀβάδων Græcè ἀπάλων. Pontificum
Rex Locus regalis.
Ego quod Abaddon. Starum

xxv, quod Latinis cum perditione idem est. Quid audie,
etiam Locustæ Regem habent? nonne Salomon in Prover-
bis suis Locustas Regem non habere, sed universas per tur-
mas suas egredit ait? qui ergo quod hæ Locustæ Regem?
Non miremini Patres conscripti, nam Locustarum hoc ge-
nus novum est, quod sicut caudis, crinibus, dentibus va-
riat à communibus Locustis, ita quoq; Rege.

Perij ego, ni hunc Locustarum gregem ipse Rex
exquisite nobis determinet: Et quid n? cùm Rex illo-
rum proprio nomine hic vocetur. Nomen enim ejus est
אַבְדָּוֹן At quis ille Abaddon? nemo hoc rectius quam
Divus Paulus declarabit, is enim eundem, quem hic A-
postolus **אַבְדָּוֹן** vocat in posteriore ad Theff. 2. filium per-
ditionis vocat, & hic **אַבְדָּוֹן** dictum, ibi **יְהוָה אֱלֹהִים**
πωλεῖας eodem sensu appellitat. Hebraismus enim est
filium perditionis pro perditione & perditore dicere.
Clara hæc, me Christe, & evidenter ad oculum, ad vocu-
lam, ad Syllabam, ad literam omnia, ut ipse **אַבְדָּוֹן** ipse
Rex Locustarum sit filius perditionis, sit ipse pontifex Ro-
manus, ut cognitis Locustis cognoscas Regem, cognito Re-
ge Locustas cognoscas verso cardine.

Sufficient hæc unicè, ut subtiliora quæ sub hoc nomine
mystico mysticè latent, non sit opus excutere, alias enim
plura etyma, quæ sub hoc vocabulo Hieroglyphicè quasi sunt,
& in Papam probè quadrant, non deessent. Nam prima
dua literæ radicales hujus vocabuli seorsim sumptæ
אַבָּה Patrem exprimunt, à Radice **אַבָּה** voluit, quod videlicet
Papa Pater esse velit, Patremq; se faciens, Imperio
Pateres, Reges, & Principes suos filios nominet, quorum
videlicet dum velit esse Pater, revera sit **אַבְדָּוֹן** perditio.
Sic

Sic אָבִי Syriacē אָבָא sonat, quod per Metathesin
literarum est. Papa, quod cum אָבְהָז in unam dictionem co-
alescens ut אָבְרָן Papam Patrem perditionis designat.

III.

Quod si in fine, in mutetur, in medio dematur,
cum אָבְהָז relinquitur, Interjectio exclamantis, que lati-
nè sonat pape, propter angorem & afflictiones nempe
Pape, qui multis pariturus sit exclamations, vœ, heu,
hei, pape.

At si hoc vocabulum unum אָבְהָז in duo resolvatur,
ut אָבִי & רֹן, tum significatur Pater qui disjudicat con-
tentiones & controversias, ut quod ille solus judicet con-
troversias Fidei, & à nemine judicari velit.

V.

Sic etiam affinitatem habet hæc vox cum Radice
ברא, que significat effingere & excogitare aliquid fabu-
losum in corde, que in Futuro Piel dicitur אָבְהָא fortiter
singet, cù quod Pontificius Antichristus omnibus viribus
& strenuo conatu singat sibi in scrinio cordis sui, quicquid
sibi rectum videatur, cum & supra Concilia & supra sa-
cram scripturam, supra Ius, contra Ius, & extra Ius, cor-
dis sui scrinium multis gradibus sublimius efferat.

Miramini, sat scio quod hæc tam mirifice congruant
in Papam Romanum omnia. Sic oportet, cum, sicut nec unum
jota aut apicem DEVS suorum verborum perire velit, ita
nec unum iota aut apicem frustra velit scriptum aut dictum.

Quod cum ita sit, & vestra vultum in me liberalis
alacritas consentire vos mihi tota sit indicio, quid restat,
quam ut ad portum proram meam declinem, & concludam,
vaticinia Apocalypseos de Locustis post quintam Tubam ex
abyssō Purgatory emeris, nullo modo in Lutheranos cadere,
omnibus verò numeris in Pontificem Romanum et ejusdem De-
votorios; ut si queratur, qualenā sit Animal Papa, reddatur,

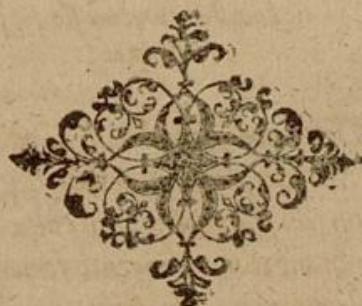
E a Abaddon

Abaddon illum, Filium perditionis, & Antichristum
esse: Monachos, autem, vertricosos, Monachas & Beghi-
nas, Eremitas, Minoritas, VVilhelmitas, Iacobitas, Car-
melitas, Bethlehemitas, Jesuitas, Benedictinos, Berna-
hardinos, Gilbertnos, Robertinos, Franciscanos, Domi-
nicanos, Augustinianos, Calamatrenses, Cistercienses, Ser-
vos Sororum, de Poenitentia, S. Trinitatis, Scholarios,
Clericos, Fratres ignorantiae, & quicquid vah horum in-
sectorum est amplius; nil nisi puras putas Locustas mysti-
ce hic a Iohanne designatas esse. Id cum feliciter, Deo
iuvante, obtinuerim, nihil restat, nisi ut contra
has Locustas eundem sic supplex
alloquar:

TV Deus alme, semel nostrā quās sede locustas
Movisti, semper deinde fac esse procul.
Nam tibi stat messis; tibi culta novalia; aristae
Stant tibi, & ingenti fænore onuslus ager.
Stat tibi plenus ager, tibi floret fertilis hortus,
Et tibi fragranti gramine prata virent.
Alveolis hinc sacra legunt alimenta, susurrans
Turbula, Apes, redeunt hinc satiata domum.
Florentem Cythisum, & redolentia germina dulcis
Serpelli, atq; thymi germina juncta legunt.
Annē Locusta ergo tam culta novalia habebit?
Tam dulces segetes annē Locusta teret?
Huc Notus, hic Eurus, cœlis & quicquid ab altis
Flare potest, dirum hunc præcipitate gregem.
Præci.

Præcipitate in aquas jutū Spiramine sancto;
In Stygis, in Lethes præcipitate vadum.
Macte agè Saxoniam, tu venti prima dedisti
Flamina, tu primo flamine prima præi.
Succedant alij: Atq; ita erit tibi messis in herba,
Christe, erit ingenti fœnore plenus ager.

D I X I.

Gilh

33833

1280,-

Sammelband. 33 Schriften zur Reformationsgeschichte, darunter 10 die „Confessio Augustana“ betreffend. Altdorf, Frankfurt/O., Greifswald, Halle, Helmstedt, Jena, Jüterbog, Kopenhagen, Leipzig, Stargardt, Stettin, Wittenberg, zwischen 1592 u. 1731. 4to. Zus. ca. 1450 Ss. Mit einigen Holzschn. u. Druckermarken. HLdr. d. 18. Jh. (bestoß., Rück. läd.). 1280,—

Sehr interessanter Sammelband, meist Akademieschriften, zur Geschichte der Reformation, besonders zum „Augsburger Bekenntnis“, dessen 200jähriges Jubiläum eine große Anzahl von Würdigungen und Untersuchungen hervorgerufen hat. Zu den Autoren zählen A. C. Bauer, St. Besecenius, C. A. Bürger, Dan. Cramer, H. Ch. Crellius, P. Dolscius, G. Dünnebier, P. J. Eckhard, C. T. Rango, L. Rhodomanus, Nic. Selneccer u. v. a. Eine größere Zahl der Schriften sind sowohl Schottenloher als auch sogar Hammer (Melanchthonforschung) entgangen. — Bei 2 Schriften fehlt je 1 Blatt, teils gebräunt, einige alte Eintrag. — Genauere Angaben auf Wunsch möglich.

STMAR

Lederstück, Echtes neu
Überkopfseite aufrecht

4/82 10

